

Hét stamboek voor sportpaarden
met Arabisch bloed!

Document: Fokken en registratie

“Fokken is schilderen met genen”

Inhoud

1. Overzicht registratie van de door het ZSAA gevoerde rassen	3
2. Indeling van het stamboek	3
3. Procedure (veulen)registratie.....	3
3.1 Dekbon.....	3
3.2 Deklijst hengst	3
3.3 Veulen aanmelden	3
3.4 Veulenkeuring	4
3.5 Merrieopname.....	4
3.6 Chippen.....	4
3.7 Het paspoort.....	4
3.8 Eigendomsoorkonde	5
3.9 De pedigree/afstammingsbewijs	5
3.10 Verkoop van het paard.....	5
3.11 Overlijden van het paard.....	5
3.12 Duplicaten.....	5
4. Andere eigenaar, ex-/ import.....	5
5. Predicaten.....	6
5.1 Verbandsprämienstute/ Stermerrie.....	6
5.2 Premiehengst.....	6
5.3 Premium Paarden Programma	6
6. Keuringssysteem	7
6.1 Veulenkeuring en stamboekopnamens.....	8
6.2 Hengstenkeuring	8
7. ZSAA jaarboek.....	9
8. Magazine Equus Arabian	9

1. Overzicht registratie van de door het ZSAA gevoerde rassen

Ras:	Duitsland	Nederland	België
1. Shagya Arabieren	✓	✓	
2. Volbloed Arabieren	✓		
3. Anglo-Arabieren	✓	✓	
4. Arabisch halfbloed	✓		
5. Pintabian	✓		
6. Arabisch Partbred:			
• Duits Rijpaard	✓	✓	✓
• Duitse Rijpony	✓	✓	✓
7. Arabisch Partbred Speciaal:			
• Arabo-Fries Sportpaard	✓	✓	✓
• Quarab	✓	✓	✓
• Ara-Appaloosa	✓	✓	✓
• Eurasier	✓	✓	✓

2. Indeling van het stamboek

Voor alle informatie omtrent de indeling en inhoud van alle rassen in hoofd- en aanvullende secties verwijzen wij naar het officiële ZSAA Zuchtbuchordnung (ZBO)/ ZSAA-fokreglement dat te raadplegen is via www.zsaa.org

3. Procedure (veulen)registratie

3.1 Dekbon

Zodra de merrie is gedekt door een ZSAA goedgekeurde hengst, ontvangt de merriehouder een dekbon/geboortebericht van de hengstenhouder. Hierop worden alle gegevens geregistreerd conform de geldende regelgeving van het land waar het veulen geboren werd. De hengstenhouder vult alle gegevens in met betrekking tot de dekking; de merriehouder vult na de geboorte van het veulen alle andere gegevens in. Het is erg belangrijk dat de dekbon/geboortebericht volledig ingevuld wordt. De schets met vermelding van de aftekeningen, de kleur en het chipnummer worden tijdens de veulenkeuring door het ZSAA vastgelegd.

3.2 Deklijst hengst

Na het dekseizoen stuurt de hengstenhouder de deklijst van de desbetreffende hengst naar het secretariaat, dit voor 31 december van dat jaar. Op deze manier heeft het ZSAA een overzicht van de gedekte merries en de te verwachten veulens voor het komende jaar.

3.3 Veulen aanmelden

Nadat uw veulen geboren is dient u dit binnen 28 dagen na de geboorte bij het stamboek te melden door de volgende documenten naar het secretariaat op te sturen:

- Het ingevulde geboortebericht/dekbon. Deze ontvangt u van de hengstenhouder na betaling van de inseminatie van uw merrie.

- Een kopie van het papier van de moeder voor zover deze nog niet bij ons bekend is.

Doodgeboren veulens moeten eveneens aan het stamboek gemeld worden; net als de doodsoorzaak van het dier.

Het ZSAA meldt het veulen aan de desbetreffende Centrale Data Bank aan. Een geldig paspoort is volgens de wet vereist, het dient als identificatie document en moet daarom het paard (/veulen) altijd vergezellen bij het vervoer over de openbare weg.

3.4 Veulenskeuring

Indien u uw veulen na de geboorte heeft aangemeld nodigen wij u in de loop van het jaar uit voor de veulenskeuring. Deze vindt doorgaans in augustus plaats. Nadat u zich voor deze keuring heeft aangemeld ontvangt u vóór de betreffende keuring per post een factuur waarmee alle kosten in één keer afgerekend worden. Dit wil zeggen dat met deze factuur alle kosten van het desbetreffend jaar worden afgerekend, zoals het lidgeld, de opname van uw merrie en veulen in het stamboek en het paspoort met pedigree.

Het ZSAA hanteert dit systeem zodat het stamboek op een transparante en snelle manier de opname van paarden kan bewerkstelligen en tijdig kan zorgen voor de afgifte van de papieren. Het is dan ook de bedoeling dat deze factuur contant op de keuringsdag zelf met de verantwoordelijke van het ZSAA afgerekend wordt.

3.5 Merrieopname

De merrie wordt ook door het ZSAA gekeurd de eerste maal dat u met haar op een veulenskeuring verschijnt. Zij wordt net als het veulen beoordeeld op haar gangen, exterieur e.d. Indien de merrie hiervoor gemiddeld 7,5 of meer scoort komt zij in aanmerking voor het predicaat "Verbandspramiestute", gelijk aan Stermerrie. Nadien ontvangt u een opnamebewijs met een korte motivatie van de score van uw merrie.

Deze opname voor fokmerries is verplicht. Alle gegevens van de opgenomen paarden worden in de centrale databank van het stamboek ingegeven en worden vervolgens door de fokcommissie geanalyseerd. Op deze manier zijn we in staat de ontwikkelingen per ras op de voet te volgen, waardoor evaluatie en bijsturing adequaat kan plaatsvinden. Deze gegevens van de veulens en moederpaarden zijn dus uiterst waardevol en dragen bij aan het verbeteren van de diverse door het ZSAA gevoerde rassen. Indien u dit wenst verstrekt de fokcommissie u advies op maat met betrekking tot afstamming en fokken.

3.6 Chippen

Het veulen moet binnen enkele maanden gechipt worden. Het chippen moet gebeuren in het bijzijn van het moederpaard, van wie de chip ook gecontroleerd wordt ter verificatie van de afstamming. U kan het veulen door uw eigen dierenarts laten chippen, maar ook tijdens de veulenskeuring heeft u de mogelijkheid om het veulen tegen een gereduceerd tarief te laten chippen.

3.7 Het paspoort

Nadat aan alle voorwaarden is voldaan, wordt het veulen definitief ingeschreven in een van de voorziene registers voor het desbetreffende ras. De eigenaar ontvangt zo spoedig mogelijk het

paspoort en de pedigree/afstammingsbewijs. De behaalde predicaten toegekend tijdens de (veulen)keuring worden op het afstammingsbewijs vermeld.

3.8 Eigendomsoorkonde

Aangezien het ZSAA een Duits stamboek is ontvangt u ook een document dat "Eigendomsoorkonde" heet. De Duitse wetgeving kent immers naast het officiële paspoort met pedigree ook nog dit document dat op naam van de fokker staat. In tegenstelling tot Nederlands/Belgisch gebruik wordt dit document niet veranderd op naam van toekomstige eigenaren. Dit authentieke papier samen met het paspoort en het paard zijn juridisch het bewijs van eigendom, daarom moeten ze apart bewaard worden. Het is belangrijk dat u dit document zorgvuldig bewaard.

3.9 De pedigree/afstammingsbewijs

De paarden ingeschreven in de registers van het ZSAA ontvangen van het stamboek een afstammingsbewijs (pedigree). Deze krijgt u samen met het paspoort. De pedigree is een bewijs dat het paard is ingeschreven in de ZSAA registers; het is geen bewijs van eigendom. Bij verkoop van het paard dient dit afstammingsbewijs samen met het paspoort ondertekend te worden door de oude en de nieuwe eigenaar. Met behulp van het formulier "eigenaarswissel" op de achterzijde van de pedigree kunnen alle relevante persoonsgegevens van de nieuwe eigenaar vastgelegd worden. Deze gegevens dienen vervolgens naar het secretariaat gestuurd te worden.

3.10 Verkoop van het paard

Het paspoort inclusief eigendomsoorkonde en de pedigree/afstammingsbewijs dienen bij verkoop van het paard overhandigd te worden aan de nieuwe eigenaar. De eigenaarswissel moet gemeld worden aan het secretariaat.

3.11 Overlijden van het paard

Bij overlijden van het paard dient u het paspoort inclusief eigendomsoorkonde en de pedigree/afstammingsbewijs terug te sturen aan het secretariaat.

3.12 Duplicaten

Bij het verlies van een officieel document moet u dit schriftelijk melden aan het secretariaat van het stamboek alvorens een duplicaat wordt uitgereikt. Duplicaten worden opgemaakt volgens de geldende (inter)nationale voorschriften.

4. Andere eigenaar, ex-/ import

- Alle mutaties van paarden en eigenaren moeten aan het ZSAA secretariaat gemeld worden.
- Bij het overschrijven van een paard van een ander stamboek naar het ZSAA of bij ex- of import wordt het desbetreffende paard conform het ZBO in een bijpassend register geregistreerd.
- Na iedere predicaatswijziging wordt een nieuwe pedigree afgegeven tegen inwisseling van de originele.

5. Predicaten

5.1 Verbandsprämienstute/ Stermerrie

Vanaf haar derde levensjaar kan een merrie kans maken op het predicaat Verbandsprämienstute gelijk aan Stermerrie. Hiervoor moet zij een gemiddelde score van 7,5 en hoger hebben behaald aan de hand van de volgende keuringsonderdelen: type, exterieur, fundament, stap, draf en galop.

5.2 Premiehengst

Indien de score van een hengst naar aanleiding van de hengstenkeuring 7,8 of hoger is wordt hij Premiehengst. De totaalscore is het gemiddelde van de volgende punten: type, exterieur, fundament, stap, draf, galop en vrijspringen. De kwaliteiten van de hengst worden hierbij op zowel harde als zachte bodem getoetst.

5.3 Premium Paarden Programma

Het Premium predicaat is de hoogste titel die een paard kan behalen bij het ZSAA. Deze titel is in het leven geroepen om uit alle bij het ZSAA geregistreerde paarden de best presterende paarden op het gebied van nakomelingen en eigen sportprestaties te erkennen en te kunnen eren. Zowel merries en hengsten kunnen in aanmerking komen. Om het predicaat te verdienen moet aan onderstaande voorwaarden worden voldaan:

ZSAA Premium Merries

1. ZSAA Verbandsprämienstute/ Stermerrie;
2. Minstens 5 levend geboren nakomelingen, waarvan:
  - A. Minstens 2 goedgekeurde zonen en/of Stermerries/Verbandsprämienstute en/of 2 nakomelingen die het verrichtingsonderzoek met goed gevolg hebben afgerond. Onderstaande vereisten zijn van toepassing op de nakomelingen van de merrie:
    - 7,33 of hoger gescoord hebben bij een ZSAA hengstenverrichtingsonderzoek (hierna HLP) of merrieverrichtingsonderzoek (hierna SLP) in veelzijdigheid, western aan de hand van de richtlijnen voor een verrichtingsonderzoek zoals deze zijn opgesteld door het Duitse ministerie (hierna LPO);
    - 100 of hoger gescoord hebben bij een stationstest (van 70 dagen);
    - Een succesvol verrichtingsonderzoek (LP) hebben doorlopen in de sport aan de hand van de normen opgenomen in de stamboekreglementen;
    - 100 of hoger gescoord hebben in het Distance LP;
    - GAG van 64 kg of hoger voor Arabische Volbloeden.
  - B. In de plaats van de prestaties van nakomelingen als bij A te beoordelen, is het ook mogelijk voor de merrie om het predicaat te verdienen door middel van eigen sportprestaties. Minstens 1 van de volgende resultaten is nodig om in aanmerking te komen voor het predicaat:
    - Een score van 8,0 of hoger bij het SLP in veelzijdigheid of western aan de hand van de LPO-richtlijnen;
    - Een Distance LP waarbij een score van 120 punten of hoger gereden wordt of 4000 gereden wedstrijd kilometer;
    - Rennsport GAG van meer dan 64 kg.

ZSAA Premium Hengsten

1. Gekeurd en erkent in Hengstboek 1 bij het ZSAA;
2. Beschikken over een fokwaarde van minstens 540 gebaseerd op de 5 fokwaarden van het ZSAA;
3. Minstens 10 nakomelingen hebben, waarvan 3 gekeurde zonen en/of Ster/Verbandprämienstute of meer dan 70% van de gekeurde nakomelingen beschikken over een veulenpremie;
4. Beschikken over bovengemiddelde sportprestaties. Minstens 1 van de volgende resultaten is nodig om in aanmerking te komen voor het predicaat:
  - Een keuringsscore van 7,5 en hoger bij de hengstenkeuring;
  - ZSAA HLP met een score van 7,5 en hoger;
  - Een (70/100 dagen) stationstest met goed gevolg hebben doorstaan met een score van 100 en hoger;
  - Een succesvolle ZVO-HLP hebben doorlopen in de sport aan de hand van de normen opgenomen in de stamboekreglementen;
  - 100 of hoger gescoord hebben in de Distance HLP;
  - Rennsport GAG van meer dan 66 kg voor Arabische Volbloeden en meer dan 85kg voor Engelse Volbloeden.

Eigenaren kunnen ten alle tijden een aanvraag indienen bij de fokcommissie (Zuchtleitung) om een paard voor te dragen voor de Premiumtitel indien zij over bewijzen beschikken die kunnen aantonen dat voldaan is aan bovenstaande vereisten. De Premium Predicaten zullen eenmaal per jaar door de fokcommissie en het bestuur overhandigd worden. De premiumtitel kan ook postuum verleend worden aan paarden die aan de gewenste eisen voldaan hebben.

6. Keuringssysteem

In de Europese landen worden verschillende systemen gehanteerd voor de keuring van paarden en veulens. Soms verschilt het zelfs van stamboek tot stamboek binnen een land. Zo zijn de meeste fokkers van Friese paarden gewend aan het KFPS systeem van premies en kleuren lintjes: slechts enkelen krijgen een 1e premie met een oranje lintje. Dan volgt ongeveer 15-20% met een 2e premie en rood lintje, vervolgens zo'n 40% met een 3e premie en wit lintje. Per locatie kan dit nogal verschillen.

Helaas komen de meeste systemen overeen op één punt: kritiserend keuren. Er wordt te vaak alleen maar gekeken naar fouten en afwijkingen. Dat is "negatief keuren". Het ZSAA streeft ernaar om de nadruk te leggen op "positief keuren". Dat houdt in dat de kwaliteiten afgewogen worden tegen de mindere punten en het eindoordeel positief is als er genoeg goede tegenover de mindere onderdelen staan.

Een ander gevoelig punt voor vele beginnelingen of hobbyfokkers is dat ze denken niet te horen bij het exclusieve groepje van bekende namen en dat "op naam" gekeurd wordt. Bij het ZSAA wordt zowel positief gekeurd alsook zonder aanzien van de persoon/eigenaar. Iedereen is gelijk en het organiserend comité ziet daarop toe.

Op een keuring is er natuurlijk wel een verschil in fokkerstalent. De ene gaat op zijn gevoel af en fokt kampioenen en de ander maakt uitgebreide studies van eigenschappen, verervingskracht en allerlei mooie computermodellen en bereikt ondanks dit alles niet veel met zijn fokkerij. Fokken is schilderen met genen. Combinaties leggen met genetisch de beste ouders. De best fokkende hengsten zijn lang niet altijd de mooiste. Maar nóg belangrijker is de genetica van de moeder; die telt voor méér als 50% in het fokresultaat.

6.1 Veulenkeuring en stamboekopnamens

Het ZSAA gebruikt het woord "Musterung" voor een veulenkeuring of stamboekopname. Bij merries wordt vanaf een eindpunt van 7,5 of hoger deze merrie ingeschreven als "Verbandsprämienstute", oftewel sterwaardig. Bij een Musterung draait het meeste echter om de veulens. Wij Nederlanders en Vlamingen noemen het een keuring of fokdag.

Naast gebruikelijke 1^e, 2^e en 3^e premies kent het ZSAA van 0 tot 3 sterren toe op basis van waarderingen, verdeeld in de twee onderdelen (exterieur en gangen). Ieder onderdeel wordt vervolgens nogmaals in detail beoordeeld met verschillende punten. Deze scores worden op het stamboekkantoor in de computer ingevoerd, waardoor later nagegaan kan worden welke sterke en zwakke punten van verervingskracht de goedgekeurde hengsten worden doorgeven.

De twee waarderingen voor exterieur en de drie gangen worden bij ieder stamboek volgens hetzelfde puntensysteem en met de volgende termen gekeurd. (alle details van het exterieur en bij de gangen draait het om achterhandgebruik, buiging sprong, souplesse, ruimte, enz.)

Voor ieder onderdeel worden de volgende termen gebruikt:

- Befriedigend = Voldoende = Als een der onderdelen slechts Befr. is, dan géén sterretje!
- Gut = Goed = 2x G of 1x Gut en 1x Sehr gut geeft één ster (*)
- Sehr Gut = Zeer goed = 2x SG of 1x Sehr gut + 1 x Vorzüglich geeft (**)
- Vorzüglich = Voortreffelijk = 2x Vorzüglich geeft (***) = dus drie sterretjes op papier!

Tenslotte is het van belang om iets te leren op een keuring. Tijdens een keuring is het noodzakelijk dat de deelnemers begrijpen wat er gebeurt en vooral ook welke plus- en minpunten hun fokproduct heeft. Niet alleen tijdens de hengstenkeuring maar ook bij een veulenkeuring of stamboekopname neemt de jury per deelnemer de tijd om een adequaat oordeel te vellen.

De bevindingen worden dan ook individueel toegelicht. Zo wordt de fokker tijdens de veulenkeuring uitvoerig uitgelegd wat de jury heeft geconstateerd bij het veulen en/of de fokmerrie en waar de fokker verder op moet letten. Dit is niet alleen voorlichtend en leerzaam, maar ook in een sfeer van openheid en vriendelijk contact.

6.2 Hengstenkeuring

De hengstenkeuring vindt doorgaans het voorlaatste weekend van maart plaats en duurt twee tot drie dagen afhankelijk van het aantal aangeboden hengsten. Tijdens deze hengstenkeuring in het Paardencentrum van Alsfeld komen de volgende onderdelen aan bod:

- Identificatie hengsten, meten en veterinaire controle;
- Presenteren op harde bodem (stap en draf aan de hand);

- Vrijlopen op zachte bodem (stap, draf en galop);
- Vrijspringen;
- Presenteren op zachte bodem (stap en draf aan de hand).

De totaalscore van de hengst wordt gebaseerd op de punten:

- Type;
- Exterieur
- Fundament;
- Stap;
- Draf;
- Galop;
- Vrijspringen.

Net als bij de veulenkeuring worden de hengsten uitvoerig en individueel becommentarieerd door de jury nadat zij tot een beslissing zijn gekomen. Na afloop van de hengstenkeuring wordt niet alleen de cijferbalk aan de hengstenhouder gecommuniceerd, maar wordt ook een keuringsverslag per paard opgemaakt met de diverse punten per onderdeel.

7. ZSAA jaarboek

Het ZSAA stelt jaarlijks een boek samen waarin uitgebreid wordt teruggeblikt naar het afgelopen jaar en vooruitgeblikt wordt naar het komende fok- en sportseizoen. Het jaarboek bevat ondermeer een overzicht van de ongeveer 200 beschikbare ZSAA-dekhengsten, keuringsresultaten met becommentariëring, verslagen van verrichtingsonderzoeken, een overzicht van alle opgenomen merries, veulens en dekhengsten van het betreffende jaar. Daarnaast bevat het jaarboek ook een overzicht van sportprestaties van ZSAA-geregistreerde paarden en plaatst het ieder jaar verschillende rassen in de kijker. In het jaarboek 2012 staat bijvoorbeeld het APb. Sp. Arabo-Friese Sportpaard in de spotlight.

Het jaarboek is voor kosteloos voor leden. Niet-leden kunnen tegen betaling een exemplaar bestellen bij het verenigingssecretariaat.

8. Magazine Equus Arabian

U kan zich via het ZSAA abonneren op Equus Arabian. Dit is een Duits magazine voor purebred en partbred Arabische rassen waarin zes maal per jaar ZSAA nieuws en aankondigingen worden gemeld. Het abonnement is optioneel. Zie voor meer informatie www.zsaa.org of www.equus-arabian.de

